

LUONNONHAITAKORVAUKSEN KANSALLISEN LISÄOSAN SITOMUSEHDOT 2010 MANNER-SUOMESSA

1. Sitoutuminen

Viljelijä

Luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa (jäljempänä LFA-lisäosa) voidaan maksaa LFA-lisäosan ehdot ja luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdat 1.1-1.4. täyttävälle viljelijälle. Viljelijän on toimitettava kirjallinen lomakkeella nro 176 annettava sitoumus LFA-lisäosasta viimeistään **30.4.2010** sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatilaa talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, lomake on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa tilan peltoalasta. Postitse palautettu lomake katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä mainitulle toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettuna viimeistään 30.4.2010. Jos hakemus on jätetty säädetyn viimeisen hakupäivän jälkeen, sovelletaan hakemuksen myöhästymiseen luonnonhaittakorvauksen myöhästymisseurauksia.

Sitomuskausi

LFA-lisäosaan voi sitoutua vain samanaikaisesti ja samaksi ajanjaksoksi luonnonhaittakorvaussitoumuksen kanssa. Viljelijä, joka antaa uuden luonnonhaittakorvaussitoumuksen vuonna 2010, sitoutuu LFA-lisäosaa koskevan sitoumuksen antaessaan viideksi vuodeksi LFA-lisäosan sitomusehtojen noudattamiseen. Lisäosasta annettavan sitoumuksen sitomuskausi alkaa luonnonhaittakorvauksen ensimmäisestä maksupäivästä lukien. Tuen saamisen ehtoja on noudatettava jo ensimmäisenä hakuvuonna 1.5. lähtien. Vuonna 2010 annettavan luonnonhaittakorvaussitoumuksen voimassaoloaikana ei myöhempiä vuosina LFA-lisäosaan voi enää sitoutua, ellei samalla anneta uutta luonnonhaittakorvaussitoumusta.

Sitomuskaudella tapahtuvat muutokset

Viljelijää tai tilaa koskevista olosuhteiden muutoksista, esimerkiksi koko tilan myynnistä tai vuokrauksesta tai kotieläintilan muuttumisesta kasvinviljelytilaksi, on ilmoitettava luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdan 6. mukaisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

LFA-lisäosasisitoumuksen luopumis- ja raukeamistapauksissa noudatetaan luonnonhaittakorvauksen sitomusehdoissa kohdassa 5.2. mainittuja ehtoja. LFA-lisäosasisitoumuksista luopumisesta on ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle luonnonhaittakorvauksesta luopumisen yhteydessä. LFA-lisäosaa koskevan sitoumuksen voi siirtää luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdan 5.1. mukaisesti luonnonhaittakorvauksen sitoumuksen yhteydessä lomakkeella 160.

2. LFA-lisäosan määrä ja maksaminen

LFA-lisäosan maksatusta on haettava vuosittain pinta-alatukihakemuksella, joka on toimitettava viimeistään pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä tukea käsittelevälle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

LFA-lisäosaa maksetaan samalle peltoalalle, joka on kyseisenä hakuvuonna luonnonhaittakorvauskelpoista ja jolle maksetaan mahdollisten valvontaseuraamusten jälkeen luonnonhaittakorvausta. Luonnonhaittakorvausta ei makseta eikä siten myöskään LFA-lisäosaa esim. luonnonniityille ja -laitumille, kasvimaalle, tilapäisesti viljelemättömälle peltoalalle eikä viljelemättömälle peltoalalle lukuun ottamatta luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdan 2.2. 1) -kohdassa tarkoitettuja hoidettuja viljelemättömiä peltoaloja. Myöskään metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta, puuvarstien energiakasvien alasta, joulupuiden kasvatuksesta ja muun kuin tilatukeen oikeutetun hampun alasta ei makseta LFA-lisäosaa kuten ei luonnonhaittakorvaustakaan. Luonnonhaittakorvauksen vuosittaisista maksukohteista ja -aloista on kerrottu tarkemmin luonnonhaittakorvauksen sitomusehdoissa.

LFA-lisäosaa maksetaan vuonna 2010 luonnonhaittakorvauksessa tukikelpoiseen tuotantoon käytetystä pellostä tukialueittain ja tukitasoryhmittäin enintään seuraavat määrät:

	Tukialueet A, B ja C1 euroa/ha	Tukialueet C2–C4 euroa/ha
Perusosa	20	25
Kotieläintilan korotus	80	80

Kasvinviljelytilalle maksetaan perusosa. Kotieläintilalle maksetaan sekä perusosa että kotieläintilan korotus.

Jos luonnonhaittakorvauksen ja LFA-lisäosan yhteismäärän perusteella koko maan tukikatokeskiarvo 250 €/ha uhkaa ylittyä, alennetaan sekä maksettavaa LFA-lisäosan perusosaa että kotieläintilojen korotettua lisäosaa samassa suhteessa koko maassa. Vuotuinen tilanne selviää hakuvuoden syksyllä.

LFA-lisäosa maksetaan samalta alalta kuin mistä luonnonhaittakorvaustakin maksetaan

3. Tuotantosuunnan määräytyminen

LFA-lisäosaa koskevaa sitoumusta tehtäessä tila ilmoittautuu joko kotieläintilaksi tai kasvinviljelytilaksi. Kotieläintilalla on oltava vähintään 0,4 eläinyksikköä luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista peltohehtaaria kohden tai tilalla on oltava vähintään 10 eläinyksikköä koko sitoumuskauden ajan ja tällöin tilan eläintiheyden on oltava vähintään 0,2 eläinyksikköä luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista hehtaaria kohden.

Kotieläintilaksi ei voi ilmoittautua tila, joka on lopettanut kotieläintuotannon ennen 30.4.2010. Tilan pitää harjoittaa siten kotieläintaloutta 30.4.2010 saakka, ellei kyse ole sallitusta lyhytaikaisesta tuotantotauosta, mitä tarvitaan tietyissä tuotantotavoissa tai mikä aiheutuu kotieläinrakennuksen peruskorjauksesta, laajentamisesta tai muuttamisesta tai ylivoimaisesta esteestä. Ylivoimaisesta es-

teestä on kerrottu luonnonhaittakorvauksen sitoumusehdoissa..

Tuotantosuuntaa määritettäessä tilan eläinyksiköiden määrä on ensimmäistä LFA-lisäosaitoumusvuotta edeltävän vuoden eläinmäärä edellyttäen, että tuotanto jatkuu myös ensimmäisenä sitoumusvuonna. Eläinmäärien ja eläinyksiköiden laskennasta on tarkemmin sitoumusehtojen kohdassa 5.

Kotieläintilaksi hakeutuvan tilan on lisäksi palautettava lomake nro 176A, jolla ilmoitetaan tilan vuoden 2009 kansalliseen kotieläintukeen oikeutettu eläinyksikkömäärä. Tilan peltoalana käytetään eläintiheyttä laskettaessa ensimmäisen sitoumusvuoden luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista pinta-alaa. Vertaamalla eläinyksikkömäärää tähän pinta-alaan viljelijä voi laskea eläintiheyden ja todeta, kumpaan LFA-lisäosan tilatyyppeihin tila kuuluu. Lomake palautetaan yhdessä LFA-lisäosaitoumuslomakkeen nro 176 kanssa viimeistään 30.4.2010 kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Käytettävät eläinyksikkökertoimet ovat samat kuin kansallisessa kotieläintuessa käytettävät kertoimet. Ne poikkeavat ympäristötuessa käytettävistä kertoimista.

Eläintiheyttä (ey/ha) määriteltäessä käytetään seuraavia eläinyksikkökertoimia:

	ey=eläinyksikkö
Urospuoliset nautaeläimet ja hiehot (6-24 kuukautta)	0,6
Urospuoliset nautaeläimet ja hiehot (yli 24 kk), emolehmät ja lypsylehmät	1,0
Uuhet	0,15
Kutut	0,48
Emakot ja karjut	0,7
Muut siat (3-8 kk) ¹⁾	0,23
Munivat kanat, mukaan luettuina emokanat	0,013
Broileriemot	0,025
Ankka-, hanhi- ja kalkkunaemot	0,026
Fasaani- ja sorsaemot, tarhatut	0,013
Broilerit	0,0053
Hevoset:	
- siitostammat (mukaan luettuina ponitammat)	1,0
- suomenhevoset	0,85
- 1-3 -vuotiaat muut hevoset ja ponit	0,6
585 teurastettua ankkaa	1
325 teurastettua hanhea	1
225 teurastettua kalkkunaa	1
1375 teurastettua tarhattua fasaania	1
1375 teurastettua tarhattua sorsaa	1

1) Muilla sioilla tarkoitetaan viljelijän sikarekisteriin ilmoittamia 3-8 kuukauden ikäisiä lihasikoja ja nuoria siitossikoja

Jos tilan eläinyksikkömäärä on käynnissä olevasta kotieläininvestoinnista tai viljelijästä riippumattomasta syystä johtuen poikkeuksellisen alhainen LFA-lisäosasisitöumuksen antamista edeltävänä vuonna, voidaan viljelijän hakemuksesta käyttää edellisen vuoden eläinmäärän sijasta yhtä tätä vuotta edeltävien kolmen vuoden eläinmäärää tilan tuotantosuuntaa määritettäessä. Vuonna 2010 voidaan siis käyttää 2009 vuoden sijaan 2006, 2007 tai 2008 vuoden tilannetta. Näissä tapauksissa edellytetään, että tila jatkaa edelleen tuotantoon ja että tilan eläinmäärä on vähentynyt vähintään kolmanneksella vakiintuneesta tasosta.

Käytettäessä poikkeusvuoden eläinmääriä on toimitettava erillinen selvitys kyseisen vuoden eläinmääristä ja muista asiaan vaikuttavista seikoista lomakkeen nro 176 mukana.

Tilan tuotantosuuntaa määritettäessä tai sitoumuskaudella tilan säilymistä kotieläintilana arvioitaessa voidaan yhteisömuotoisen yrityksen (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö), jolla ei ole LFA-lisäosasisitöumusta, eläinmäärä ottaa mukaan LFA-lisäosasisitöumuksen antaneen tilan eläinmäärään, jos kyseisen yrityksen määräysvalta on ollut ja on vaaditulla tavalla perheyriksen jäsenten hallinnassa. Kyseisen yrityksen kaupparekisteriote on toimitettava lomakkeen nro 176 liitteenä. Oteesta selviää määräysvallan alkaminen ja määräysvallan jakaantuminen. Määräysvallan on pitänyt alkaa viimeistään edellisen tukivuoden päätukihauun viimeisen hakupäivän jälkeisenä päivänä. Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea vain yhden LFA-lisäosasisitöumuksen tehneen tilan hyväksi, joka on kokonaan perheyriksen jäsenten hallinnassa koko LFA-lisäosasisitöumuskauden aikana.

4. Tuotannon tai tilarakenteen muutokset sitoumuskaudella

Tilan säilymistä kotieläintilana seurattaessa käytetään tukivuotta edeltävän vuoden eläinmäärää ja tukivuoden luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista peltoalaa. Lisäksi tilan pitää harjoittaa kotieläintaloutta kunkin tukivuoden päätukihauun viimeisenä hakupäivänä, ellei kyse ole edellä mainitusta sallitusta lyhytaikaisesta tuotantotouosta.

Jos tila on päässyt kotieläintilaksi 0,4 ey:llä/LFA-tukikelpoinen ha ja eläintiheys laskee jatkossa tämän alle, tilan on siirryttävä mahdollisimman nopeasti noudattamaan vaa-

timusta, jossa tilalla on vähintään 10 eläinyksikköä koko sitoumuskauden ajan ja eläintiheys on vähintään 0,2 ey/LFA-tukikelpoinen ha. Tällöin lyhytaikaiset tuotantotouot ovat mahdollisia vain edellä mainituin edellytyksin. Kun eläintiheys lasketaan 0,4 ey/ha mukaan, tuotantotouot voivat olla pidempiä, kunhan eläintiheys 0,4 eläinten laskenta-ajalta täyttyy. Esimerkiksi emakoilla vuoden 2010 laskenta-aika on 1.10.2008-1.9.2009. Eläinyksiköitä laskettaessa jätetään laskennan ulkopuolelle pienin ja suurin emakoiden määrä, jolloin keskiarvoa laskettaessa jakajana käytetään 10.

Kotieläintila muuttuu kasvinviljelytilaksi, jos tila ei täytä kotieläintilalle asetettuja ehtoja. Poikkeuksellisesta olosuhteesta ja tilan tuotantosuunnan muuttumisesta on ilmoitettava viipymättä ja viimeistään 10 työpäivän kuluessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Kasvinviljelytilaksi muuttunut tila voi palata kotieläintilaksi sitoumuskauden aikana kerran, jos se on alun perin ilmoittautunut ja hyväksytty kotieläintilaksi. Halukkuus siirtyä takaisin kotieläintilaksi ilmoitetaan tukihauun yhteydessä lomakkeella 176A.

Tila, joka on saanut vain LFA-lisäosan perusosaa, voi saada korotettua kotieläintiloille tarkoitettua tukea, jos

- kesken sitoumuskauden tapahtuu sukupolvenvaihdos tai muu koko tilan hallinnan siirto ja sitoumus siirretään; tai
- tapahtuu lisäosasisitöumuksen tehneiden tilojen välisiä yhdistymisiä; tai
- tila antaa uuden luonnonhaittakorvausta koskevan sitoumuksen ja em. muutosten jälkeen tila täyttää kotieläintilalle asetetut yleiset ehdot (vähintään 0,4 ey/ha
- tai vähintään 10 ey/tila ja vähintään 0,2 ey/ha) ja on hakenut oikeutta kotieläintilaksi lomakkeella 176A. LFA-lisäosaan sitoudutaan lomakkeella 176.

Lisäosasisitöumuksen siirron yhteydessä tilan tuotantosuunta voidaan muuttaa kotieläintilaksi, jos tila täyttää kotieläintilalla edellytykset. Kotieläintilalla korotus voidaan myöntää aikaisintaan lisäosasisitöumuksen siirtovuotta seuraavana tukivuonna.

Sukupolvenvaihdostilanteessa tilaa jatkava viljelijä voi muuttaa tilan tuotantosuunnan kotieläintilaksi, jos tila täyttää kotieläintilalla edellytykset. Eläinyksikkömääränä laskettaessa otetaan huomioon vain jatkavan viljelijän hallinnassa sukupolvenvaihdospäivämäärästä

alkaen olleet eläimet kansallisen kotieläintalouden tuen laskentasääntöjen mukaisesti. Kotieläintilan korotus voidaan myöntää aikaisintaan sukupolvenvaihdosvuotta seuraavana tukivuonna.

Jos kotieläintilalla tehdään sukupolvenvaihdos tai tila siirtyy koko tilan hallinnon siirtona, tila säilyy kotieläintilana niin kauan kuin tila täyttää kotieläintilan edellytykset.

Jos LFA-lisäosasisitömuksen aiemmin tehnyt viljelijä saa sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallinnan siirron johdosta haltuunsa kotieläintilan edellytykset täyttävän tilan, jonka entinen haltija on tehnyt LFA-lisäosasisitömuksen, voidaan jatkava tilakokonaisuus katsoa kotieläintilaksi, jos kotieläintilan edellytykset täyttyvät tilojen yhteenlaskettujen pintaalojen ja eläinyksikkömäärien perusteella. Kotieläintilan korotus voidaan myöntää tukivuonna, jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnon siirto tapahtuu viimeistään tukivuoden päätukihauun viimeisenä hakupäivänä. Jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnon siirto tapahtuu tämän jälkeen, kotieläintilan korotus voidaan myöntää aikaisintaan seuraavana tukivuonna.

Jos kotieläintilan luonnonhaittakorvauksen tukikelpoinen pinta-ala kasvaa sitoumuskauden aikana, on uusi peltoala oikeutettu samantasoiseen LFA-lisäosaan kuin vastaavassa käytössä ollut tilan aikaisempi peltoala edellyttäen, että tila säilyy kotieläintilana.

5. Kirjanpitovelvollisuus ja eläinyksikköiden laskeminen

Nautojen, jotka ovat 6 kk tai tätä vanhempia, eläinyksikkömäärä saadaan nautaeläinrekisteristä. Sikojen eläinyksikkömäärä saadaan sikarekisteriin ilmoitusten perusteella. Hevosten, uuhien ja kuttujen eläinyksikkömääränä käytetään kansalliseen tukeen oikeutettua eläinyksikkömäärää, jolle on haettu kansallisia kotieläintukia vuonna 2009. Viljelijän vaatimuksesta voidaan käyttää valvonnassa todettua eläinmäärää minkä tahansa eläinlajin osalta.

Sikojen ja siipikarjan määrästä tulee pitää kirjanpitoa tilalla. Eläinrekisterien tiedot tulee pitää ajan tasalla kaikkina sitoumusvuosina. Eläinyksikköiden määräytymisestä tulee muistaa, että eläimet katsotaan tukihakuvuotta edeltävän vuoden tilanteen mukaan. Tarvittava kirjanpitoa on säilytettävä tilalla mahdollisia tarkastuksia varten vähintään kolme vuotta sitoumuksen päättämistä.

Kirjanpidon mukaista eläintiheyttä seurattaessa on otettava huomioon, että esimerkiksi vuonna 2010 emakoiden, kanojen, broiler- ja kalkkunaemojen osalta laskentakausi on 1.10.2008-1.9.2009. Huomioitava on myös, että emakoiden suurinta ja pienintä eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskennassa.

Emakoiden keskimääräistä ey-määrää laskettaessa jätetään huomioimatta laskentakauden 1.10.2008-1.9.2009 välisen ajan sen kuukauden emakoiden määrä, jolloin on vähiten emakoita ja sen kuukauden emakoiden määrä, jolloin on eniten emakoita (jätetään siis huomioimatta pienin ja suurin eläinmäärä). Keskiarvo lasketaan kymmenelle kuukaudelle, jolloin kymmenen kuukauden yhteenlaskettujen emakoiden määrän jakajana käytetään lukua 10. Saatua keskiarvoa kerrotaan eläinyksikkökertoimella 0,7, jolloin saadaan emakoiden muodostama ey-määrä. Karjuilla laskenta tehdään kahden päivän perusteella, joista molemmat otetaan mukaan laskentaan. Päivät ovat 1.5. ja 1.9.2009. Karjun ey-kerroin on 0,7.

Muiden sikojen ey-laskentaan otetaan huomioon edellisen kalenterivuoden kaikkien kuukausien ensimmäisten päivien tilanne. 1.1.-1.12.2009 kuukausien ensimmäisten päivien yhteenlasketun summan jakajana käytetään lukua 12, joka kerrotaan ey-kertoimella 0,23, jolloin saadaan muiden sikojen muodostama ey-määrä.

Kanojen sekä broiler- ja kalkkunaemojen ey-määrässä ei oteta mukaan laskentaan yhtä suurinta ja neljää pienintä eläinmäärää. Laskenta tehdään samoilla periaatteilla kuin edellä on kerrottu emakoiden laskennasta.

Lisäksi käytetään:

Broilerit, ankkamot, hanhiemot, tarhatut fasaaniemot ja tarhatut sorsaemot: laskentapäivien (tukihakuvuotta edeltävän vuoden 1.5. ja 1.9.) mukaista keskiarvoa.

sekä

Tukihakuvuotta edeltävänä vuonna teurastettujen ankkujen, hanhiemien, kalkkunoiden, tarhatujen fasaanien ja tarhattujen sorsien lukumäärää.

Laskentakäytäntö voi muuttua, jos niitä koskevat säädökset muuttuvat.

Vaikka laskentaan riittää vähäisempi määrä kuukausia, kirjanpitovelvollisuus koskee jokaista kuukautta.

6. Takaisinperintä

Jos viljelijä luopuu LFA-lisäosan maksun perusteena olevasta luonnonhaittakorvaussitoumuksesta ennen sitoumuskauden päättymistä, maksettu LFA-lisäosa peritään takaisin. Jos viljelijän luonnonhaittakorvaussitoumus on kuitenkin ollut voimassa kolme (3) vuotta ja viljelijä luopuu koko tilan myynnin kautta tai muutoin kokonaan maatalouden harjoittamisesta, LFA-lisäosaa ei peritä takaisin. Luonnonhaittakorvaussitoumuksesta luopumisella tarkoitetaan myös tilannetta, jossa sitoutunut viljelijä ei hae vuosittaista maksatusta. Viljelijää kuullaan ennen takaisinperintäpäätöksen tekemistä.

Jos viljelijä luopuu luonnonhaittakorvaussitoumuksesta ylivoimaisen esteen vuoksi, LFA-lisäosaa ei peritä takaisin. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan luonnonhaittakorvauksen sitoumusehdoissa mainitut ylivoimaiset esteet.

7. Valvonta

Kotieläintilan ehtojen täyttymistä tarkastellaan valvontojen yhteydessä. Jos kotieläintilaksi ilmoittautunut tila todetaan valvonnassa kasvinviljelytilaksi eikä tila ole tehnyt tilatyypin muutosilmoitusta, tilan tilatyyppeä muutetaan ao. vuodesta lähtien sitoumuskauden loppuun kasvinviljelytilaksi ja maksettavaa valvontavuoden kasvinviljelytilan tukea alennetaan 10 %. Muilta osin lisäosan valvonta tapahtuu luonnonhaittakorvauksen valvonnan yhteydessä. Luonnonhaittakorvauksen valvonnasta on kerrottu luonnonhaittakorvauksen sitoumusehdoissa.

8. Asiakirjojen säilyttäminen

Sitoumusehtoihin liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset on säilytettävä tilalla koko sitoumuskauden ajan ja kolme vuotta sen jälkeen.